

Już w styczniu budowa wielkiego tankowca

GDANSK (PAP)
Inżynierowie i personel techniczny Centralnego Biura Konstrukcji Okrętowych, po opracowaniu projektu technicznego, przystąpili już do opracowania rysunków warsztatowych największego statku polskiej floty handlowej — tankowca o nośności 18 tys. DWT. Tankowiec, który wyposażony zostanie w silnik spalinowy o mocy 7.800 KM, będzie mógł rozwijać szybkość do 15,5 węzła.

Już w styczniu przyszłego roku Stocznia Gdańska otrzyma dokumentację kadłubową i będzie mogła rozpocząć prace przygotowawcze do budowy statku. Według harmonogramu, budowa tankowca potrwa 1,5 roku.

Komisja sejmowa przeciwko podwyżkom cen wódki

WARSZAWA (PAP)

We wtorek przed północą zakończyła swe wielogodzinne obrady Komisja Pracy i Spraw Socjalnych, która obradowała nad zagadnieniem wódki i alkoholizmem.

Komisja opracowała szereg wniosków zmierzających do obniżenia konsumpcji alkoholu. Wypowiedziała się ona również przeciwko dalszym podwyżkom cen wódki.

Czy trzeba interwencji aż ministra?

Los polskich skuterów w ślepych zaułku

WARSZAWA (PAP)

Uruchomienie produkcji skuterów jest w tej chwili najważniejszym problemem Warszawskiej Fabryki Motocykli. Ostatnio odbyło się nie wiadomo już które z kolei posiedzenie rady robotniczej zakładu, poświęcone temu właśnie zagadnieniu. Niestety, obecna sytuacja, w jakiej znalazła się WFM, nie pozwoliła członkom rady na podjęcie konkretnych uchwał związanych z terminem rozpoczęcia produkcji poszukiwanych na rynku maszyn.

Dlaczego tak się stało? Ustalono poprzednio, że mimo dużych trudności uda się w przyszłym roku wyprodukować 10 tys. skuterów. Wyliczenia te uzależnione były m. in. od rozpoczęcia krajowej produkcji

Projekt zreformowania Kolegium Kardynalskiego

RZYM (PAP)

Według informacji napływających z rzymskich źródeł, papież Pius XII rozważa obecnie sprawę obsadzenia 12 wakujących miejsc w Kolegium Kardynalskim. Przypuszcza się, że nowe kapelusze kardynalskie otrzyma m. in. trzech biskupów amerykańskich i jeden przedstawiciel Afryki — Murzyn. Byłby to więc pierwszy „czarny” kardynał.

Istnieje możliwość, że papież rozszerzy także skład Kolegium Kardynalskiego. Obecna ilość miejsc w Kolegium Kardynalskim 70 została ustalona jeszcze w 1586 roku i zdaniem dostojników kościelnych nie odpowiada potrzebom.

Zaznaczyć należy, iż przeciętny wiek członka Kolegium Kardynalskiego wynosi 73 lata.

Samolot sanitarny dla południowej Wielkopolski

Dzięki staraniom Aeroklubu Ostrowskiego mieszkańcy 6 powiatów naszego województwa: ostrowski, kaliski, ostrzeszowski, kępicki, krotoszyński, i pleszewski — otrzymają do swej dyspozycji samolot sanitarny. Przekazanie samolotu odbędzie się 22 bm. podczas pokazów lotniczych na lotnisku Aeroklubu Ostrowskiego w Michałkowie.

Samolot będzie bazował w Ostrowie.

Cena 30 gr

Nakład 106 923

Rok XIII Wydanie AB

Poznań, piątek 20 IX 1957

Nr 224 (4244)

Podpisanie wspólnego oświadczenia o pobycie delegacji rządowej Mongolskiej Republiki Ludowej w Polsce

WARSZAWA (PAP)

18 bm. o godz. 19.15 odbyła się w gmachu Urzędu Rady Ministrów w Warszawie uroczystość podpisania wspólnego oświadczenia o pobycie delegacji rządowej Mongolskiej Republiki Ludowej w Polsce.

Ze strony polskiej wspólne oświadczenie podpisał prezes Rady Ministrów — Józef Cyrankiewicz, ze strony mongolskiej — przewodniczący delegacji rządowej, prezes Rady Ministrów MRL — Jumżagijn Cedenbał.

Oświadczenie stwierdza m. in.: że obie strony stwierdzają z zadowoleniem, że stosunki polityczne, gospodarcze i kulturalne między Polską a Mongolską Republiką Ludową rozwijają się pomyślnie w interesie narodów obu krajów i że istnieje pomyślna perspektywa ich trwałego rozwoju i umocnienia.

Oceniając rozwój sytuacji międzynarodowej obie strony wyrażają nadzieję, że siły pokoju w świecie, wbrew poczynaniom niektórych kół imperialistycznych, osiągną dalsze sukcesy na drodze do zmniejszenia napięcia w stosunkach międzynarodowych. Oba rządy będą współdziałać ze wszelkich sił w realizacji tego celu. Wszelkie realne, choćby częściowe, postępy w dziedzinie rozbrojenia, miałyby ogromne znaczenie dla stworzenia atmosfery zaufania między narodami. Obie strony popierają propozycje ZSRR wysunięte w Podkomisji Rozbrojeniowej w Londynie.

Obie strony deklarują swoje poparcie dla walki narodów Bliskiego i Środkowego Wschodu o niezależność narodową.

W związku z rozpoczęciem XII sesji ONZ, rząd polski jeszcze raz podkreśla, że sprawa

Czekała rzeki, przemysł, rolnictwo...

Powstanie Instytut Gospodarki Wodnej

WARSZAWA (PAP)
Przy Ministerstwie Żeglugi i Gospodarki Wodnej powołana została, pod przewodnictwem rektora Politechniki Gdańskiej — prof. Balcerskiego komisja dla ustalenia zakresu działań i struktury organizacyjnej Instytutu Gospodarki Wodnej, który wkrótce ma powstać.

W skład komisji, która swe prace ukończy prawdopodobnie w październiku, wchodzi naukowcy z wyższych uczelni technicznych i rolniczych oraz fachowcy z Ministerstwa Żeglugi i Gospodarki Wodnej. Celem przyszłego Instytutu Gospodarki Wodnej będzie prowadzenie prac naukowych i rozwiązywanie zagadnień ekonomicznych, technicznych i przyrodniczych związanych z gospodarką wodną.

Instytut będzie rozwiązywał problemy zaspokojenia potrzeb wodnych wszystkich gałęzi gospodarki narodowej, a szczególnie rolnictwa, leśnictwa, energetyki, gospodarki komunalnej, transportu, zakładów przemysłowych.

Kadry Instytutu — to naukowcy z wyższych uczelni, specjaliści z różnych dziedzin gospodarki wodnej.

Okręgowy zjazd inwalidów wojennych w Poznaniu

(Inf. wł.)

W niedzielę będą obradować delegaci poznańskiego okręgu Związku Inwalidów Wojennych. Zjazd, który odbędzie się w sali WZGS przy pl. Wolności 18, ma na celu wysłuchanie sprawozdania tymczasowego zarządu okręgu i wybór nowych władz. (p)

wa przyjęcia Mongolskiej Republiki Ludowej w poczet członków ONZ powinna być pozytywnie załatwiona. Mongolska Republika Ludowa ma pełne prawo zająć należne jej miejsce w Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Obie strony wyrażają pragnienie dalszego pogłębiania i rozwijania przyjaźni i współpracy. W celu znacznego rozszerzenia stosunków gospodarczych, obie strony postanowiły zawrzeć w najbliższym czasie umowę o wzajemnych obrotach handlowych na lata 1958—1960.

Mongolska delegacja rządowa opuściła Polskę

WARSZAWA (PAP)

W dniu 19 bm. opuściła Warszawę udając się w drogę powrotną do kraju rządowa delegacja Mongolskiej Republiki Ludowej z prezesem Rady Ministrów MRL — J. Cedenbałem na czele, która gościła w naszym kraju z wizytą przyjaźni na zaproszenie rządu PRL.

Na lotnisku Okęcie, członków delegacji żegnał: sekretarz KC PZPR — Władysław Gomułka, premier Józef Cyrankiewicz, oraz członkowie rządu PRL i Rady Państwa. Premier J. Cedenbał wygłosił przed mikrofonem Polskiego Radia przemówienie, w którym przekazał rządowi i narodowi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej serdeczne życzenia dalszych wielkich sukcesów w walce o budownictwo socjalistyczne, w walce o pokój i przyjaźń między narodami.

Mistyfikacja Szkudlarka

Prokurator żąda surowej kary dla Przybysia

(Inf. wł.)

W drugim dniu procesu, przeciwko J. Przybysiakowi, oskarżonemu o zabójstwo R. Lewandowskiego, okazało się, że sprawa b. funkcjonariusza UB nie jest taka prosta, jak się pierwotnie wydawało. Niewątpliwie przed sądem stoi niezbyt łatwe zadanie ustalenia dokładnego stanu faktycznego na podstawie szeregu nieraz diametralnie różniących się zeznań świadków.

Gdzie złociła jesień?

(Inf. wł.)

Zimno, deszcze, brak słońca, a urlop jeszcze nie wykorzystany... Każdy czasowicz patrzy dziś z niepokojem na zachmurzone niebo i pyta: jechać czy nie jechać na wczasy?

Co więc przewiduje PIHM?

Ostatnio miał kłopot z ustaleniem pogody, przyroda wyplatała mu — zresztą nie po raz pierwszy — brzydkiego figla. Zamiast pogodnych, choć chłodnych dni, nadeszła nad Europę nieoczekiwanie niż skandynawski, krzyżując uropejskie plany falą deszczów. Na szczęście (może znów się nie sprawdzi?) w tym tygodniu ma być pogoda zgodna z „planem” PIHM — silne zachmurzenia, opady, chłódno, gorzej więc być nie może. Po niedzieli będzie przypuszczalnie słoneczniej i mniej deszczów. Ale zimno będzie nadal. Wygrał ten, kto brał urlop w czerwcu i lipcu, teraz może liczyć tylko na deszcze i chłody. Gdzie zatem jest ta poetycka złota polska jesień? (z)

POWRÓT POLSKIEJ DELEGACJI PARTYNJO-
RZĄDOWEJ Z JUGOSŁAWII

Na zdjęciu: powitanie członków delegacji na lotnisku w Warszawie.

CAF — fot. Baranowski

Konkretyzuje się program obchodów 40 rocznicy Rewolucji Październikowej

Narada KC PZPR

WARSZAWA (PAP)

18 bm. w Wydziale Propagandy KC PZPR odbyło się kolejne posiedzenie komitetu koordynacyjnego obchodów 40 rocznicy Rewolucji Październikowej.

W czasie posiedzenia przedstawiciele poszczególnych organizacji i instytucji mówili o stanie przygotowań do obchodów rocznicy. Wypowiedzi te złożyły się na coraz to bardziej konkretyzujący się, chociaż niepełny jeszcze, program obchodów.

Obok przygotowywanego przez Zakład Historii Partii przy KC PZPR specjalnego numeru kwartalnika „Z Po-

la Walki”, poświęconego w całości problematyce Rewolucji Październikowej, ukazać się mają dwa okolicznościowe numery „Nowych Drog”.

Październikowy numer „Nowych Drog” zawierać będzie m. in. artykuły o przemianach, jakie zaszły w Związku Radzieckim po XX Zjeździe KPZR, oraz o udziałzie Polaków w wydarzeniach Rewolucji Październikowej.

Jeśli chodzi o inne przedsięwzięcia wydawnicze w korekcie znajduje się już pierwszy tom przygotowanego pod kierown. prof. N. Gasińskiego zbioru niezmiernie ciekawych a nieznanych dotychczas dokumentów, zebranych w publikacji pod nazwą: „Naród polski a Rewolucja Październikowa”. Jednocześnie „Książka i Wiedza” przygotowuje — w oparciu o dokumenty — kilka, bardziej popularnych opracowań.

Interesująco przedstawiają się zamierzenia organizacyjne podejmowane przez nasze szkolnictwo wyższe i świat nauki. Powołany już został ogólnokrajowy komitet naukowy obchodów 40-lecia Rewolucji Październikowej, w skład którego weszło ponad 80 profesorów reprezentujących poszczególne ośrodki, uczelnie i dziedziny nauki a także Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego oraz Polską Akademię Nauk. O objęcie przewodnictwa w komitecie zwrócono się do prezesa PAN — prof. dr. Tadeusza Kotarbińskiego.

Poza organizowaną w Warszawie konferencją naukową historyków, poświęconą Rewolucji Październikowej, poszczególne ośrodki akademickie przygotowują okolicznościowe konferencje naukowe, mające na celu pogłębienie dyskusji naukowych i wiedzy o sprawach związanych z Krajem Rad.

Pożar w kopalni „Chorzów”

KATOWICE (PAP)

W kopalni „Chorzów” z nieustalonych dotąd przyczyn wybuchł we wtorek rano pożar, który spalił część pracowni w 5 oddziałach wydobywczych.

Do gaszenia ognia przystąpiło 10 drużyn ratowniczych. Już po kilku godzinach pożar został częściowo opanowany.

O godzinie 14 dwa oddziały wydobywcze były już przygotowane do podjęcia pracy. Uniemożliwił to jednak nowy wybuch pyłu węglowego.

Ofiar w ludziach nie było, 7 pracowników uległo poparzeniom.

Druga próba międzykontynentalnej rakiety balistycznej

LONDYN (PAP)

Korespondent wojskowy dziennika „Times” informuje, że w Związku Radzieckim dokonano drugiej próby międzykontynentalnej rakiety balistycznej.

Pierwsza próba przeprowadzona została 26 sierpnia. Drugi eksperyment nie został podany do wiadomości, 9 września br. Amerykańska Komisja Energii Atomowej podała, że w ciągu ostatnich 48 godzin Związek Radziecki dokonał eksplozji atomowej.

(Ciąg dalszy na str. 2)

Na tym można wiele zbudować

Podpisany dnia 16 bm. w Belgradzie dokument przyjaźni i współpracy polsko-jugosłowiańskiej jest przede wszystkim świadectwem odnalezienia się dwóch przyjaciół, których — jak powiedział Władysław Gomułka — rozdzieliły przeciwności losu — odnalezienia się i porozumienia w sprawach, które zarówno dla Polski i Jugosławii, jak i dla innych krajów — dla całej sytuacji międzynarodowej — mają znaczenie bardzo doniosłe. Z brzmienia wspólnej deklaracji wynika, że stosunki między Polską i Jugosławią dyktowane są wolą służenia pokojowi światowemu i że konstruktyną współpracą polsko-jugosłowiańska będzie się zaznaczała również w ważnych dla polityki między narodowej sprawach, jak np. dążeniu do wzmożenia autorytetu ONZ lub popieraniu każdej konstruktywnej inicjatywy zmierzającej ku ruszeniu sprawy rozbrojenia z martwego punktu.

Niezwykle doniosłym punktem wspólnej deklaracji, który promieniuje na sytuację europejską i ma szczególną wagę dla Polski, jest stwierdzenie, że rząd jugosłowiański uznaje zachodnią granicę Polski za ostateczną granicę polsko-niemiecką. Po raz pierwszy państwo, które nie jest członkiem paktu warszawskiego, stwierdziło oficjalnie nie naruszalność granicy na Odrze i Nysie.

Zarówno przed przyjazdem polskiej delegacji do Belgradu, jak i w czasie trwania rozmów pewne koła zachodnie spekulowały na osłabienie, obozu socjalizmu poprzez stworzenie jakiegoś nieokreślonego bliżej separatystycznego porozumienia polsko-jugosłowiańskiego. Liczono — krótko mówiąc — na osłabienie obozu krajów budujących socjalizm. Rezultat rozmów polsko-jugosłowiańskich przyniósł tym kołom głęboki zawód.

Rozmowy polsko-jugosłowiańskie przepełnione były duchem proletariackiego internacjonalizmu i temu internacjonalizmowi służyć będą osiągnięte w nich rezultaty. Świadczy o tym o całkowitej zgodności z uchwałami XX Zjazdu KPZR i — wzmacniając międzynarodowy ruch robotniczy — służy pokojowi światowemu.

Trzy wnioski

Można stwierdzić trzy główne fakty charakterystyczne dla wyników niedzielnych wyborów do Bundestagu.

PO PIERWSZE, CDU uzyskała absolutną większość w Bundestagu, której nie posiadała poprzednio.

PO WTORÉ, SPD zyskała w porównaniu z wyborami 1953 roku zarówno procentowo, jak i w liczbach absolutnych, dzięki czemu udało się tej partii zdobyć przeszło 1/3 wszystkich mandatów. Ma to szczególnie ważne znaczenie, gdyż w ten sposób SPD może nie dopuścić do uchwalenia przez Bundestag ustaw, które wymagają większości 2/3 głosów, przede wszystkim zaś będzie mogła przeciwstawić się wszelkim próbom zmiany konstytucji. W związku z tym warto przypomnieć, że w poprzednim Bundestagu wskutek odmiennego układu sił Adenauer w koalicji z innymi partiami mógł przezwyciężyć przed wszystkim zmianę paragrafu konstytucji, który zabraniał remilitaryzacji i w ten sposób rozpoczął budowę nowego Wehrmachtu.

PO TRZECIE, bardzo znanym faktem jest, że w Bundestagu nie znajduje się ani jeden przedstawiciel partii przesiedleńców — BHE, mimo krzykliwej propagandy w sprawie gościnności przeciwko nawiązaniu stosunków z Polską. Nie użyła ona bowiem wymaganych przez zachodnio-niemiecką ordynację wyborczą 5 proc. ogólnej liczby głosów uprawniających do uzyskania mandatu.

Warto zaznaczyć, że partie, które wystąpiły z programem faszystowskim, jak na przykład skrajnie prawicowa Deutsche Reichspartei, nie uzyskały żadnych mandatów.

Sprawa rozbrojenia

jednym z czołowych tematów po debacie generalnej

Delegat Nowej Zelandii — Munro przewodniczącym XII sesji ONZ

NOWY JORK (PAP)

W wypełnionej po brzegi przez 3.000 delegatów i gości wielkiej sali obrad otwarta została we wtorek po południu XII sesja Zgromadzenia Ogólnego ONZ.

Sprawa Algeru na forum ONZ

NOWY JORK (PAP)

Przebywający w Nowym Jorku delegat Algerskiego Frontu Wyzwolenia Narodowego Mohammed Yazid wręczył przewodniczącemu Zgromadzenia Ogólnego memorandum popierające wniosek złożony przez 2 kraje Afryki i Azji w sprawie postawienia kwestii Algeru na porządku dziennym obrad.

Yazid zdecydowanie wystąpił przeciw proponowanej przez rząd Bourges-Maunoury ustawie ramowej dla Algeru.

DO PEKINU PRZYBYŁ, na zaproszenie przewodniczącego Chińskiej Republiki Ludowej — Mao Tse-tunga — wiceprezydent Indii — Radhakrishnan.

PRASA RADZIECKA opublikowała tekst wspólnej deklaracji polsko-jugosłowiańskiej, podpisaną ostatnio w Belgradzie.

PRZEDSTAWICIEL OMANU w Kairze, pełnomocny zastępca imama Omanu — Mahmud El Harat przedstawił do rozpatrzenia Zgromadzeniu Ogólnemu NZ sprawę brytyjskiej agresji na Oman.

ZWIĄZEK ZAWODOWY pracowników telegrafu argentyńskiego proklamował w dniu 18 bm. strajk powszechny na czas nieograniczony.

W PARYŻU spotkali się szefowie sztabu północno-atlantycznego w związku z rozpoczynającymi się dziś morskimi manewrami NATO. Wielką Brytanię reprezentuje marszałek Gerald Templer, a Niemcy zachodnie — Adolf Heusinger.

Rumunia proponuje zwołanie konferencji szefów rządów krajów bałkańskich

BUKARESZT (PAP)

Przewodniczący Rady Ministrów Rumuńskiej Republiki Ludowej Chivu Stoica wystosował pismo do szefów rządów

Nowe prowokacje Izraela

KAIR (PAP)

Agencja TASS podaje, że wojska izraelskie rozpoczęły akcję zagarniania „spornych terenów” w zdemilitaryzowanej strefie wzdłuż granicy syryjsko-izraelskiej, zamieszkałej przez ludność arabską.

Kilka dni temu Izraelczycy pozostawili w strefie zdemilitaryzowanej 4 traktory pod ochroną samochodów pancernych. Ten prowokacyjny akt stał się przyczyną wymiany strzałów między wojskami granicznymi Syrii i Izraela w wyniku których byli zabici i ranni.

Pierwsi stypendyści Fundacji Forda w drodze do USA

WARSZAWA (PAP)

W ramach stypendiów przyznanych naukowcom polskim przez Fundację Forda udali się na roczny pobyt szkoleniowy do USA: doc. dr Stefan Nowakowski z Zakładu Socjologii i Historii Kultury PAN oraz psycholog dr Mieczysław Chojnowski — pracownik naukowy Zakładu Psychiatrycznego w Kobierzynie k. Krakowa.

Zgodnie z tradycją sesja rozpoczęła się od minuty milczenia poświęconej na medytację lub modlitwę.

Przeszło połowa 81 państw — członków ONZ — reprezentowana jest przez swych ministrów spraw zagranicznych. Na otwarciu obecni byli m. in. A. Gromyko, Selwyn Lloyd i Dulles.

Sesję zajął przemówieniem uступаający przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego książe Wan.

Po przemówieniu Wana Zgromadzenie Ogólne przystąpiło do wyboru nowego przewodniczącego. W tym roku — w odróżnieniu od poprzednich lat, kiedy kandydatura bywała z góry uzgadniana — o stanowisko to ubiegali się dwaj kandydaci: przedstawiciel Nowej Zelandii Munro i delegat Libanu Malik, który miał przede wszystkim poparcie krajów arabskich oraz wielu krajów Afryki i Azji, jak również częściowo — przedstawicieli krajów Ameryki Łacińskiej. W ostatniej chwili, gdy miano zgłosić kandydaturę, Malik — nie bez nacisku chyba ze strony krajów zachodnich — wycofał swoją kandydaturę, oświadczając z trybuny Zgromadzenia Ogólnego, że usteępuje na rzecz Munro.

W tej sytuacji przewodniczącym XII sesji Zgromadzenia Ogólnego został wybrany w tajnym głosowaniu delegat Nowej Zelandii Munro.

Jak przewidują, jednym z czołowych i pierwszych tematów po debacie generalnej, która zajmie jakieś dwa tygodnie, będzie sprawa rozbrojenia. Obok tego poważne miejsce zajmie również dyskusja nad niebezpieczeństwem związanym z opadami radioaktywnymi w wyniku prób z bronią jądrową.

Albanii, Bułgarii, Grecji, Jugosławii i Turcji w sprawie polepszenia i rozwoju stosunków między krajami bałkańskimi.

Rząd rumuński — głosi pismo — doszedł do wniosku, że podstawowe interesy narodów bałkańskich dyktują konieczność urzeczywistnienia szerokiej, kolektywnej współpracy krajów strefy bałkańskiej.

Rząd rumuński, biorąc pod uwagę doniosłość tej sprawy, uważa za konieczne rozpatrzenie jej niezwłocznie na najwyższym szczeblu wraz z przedstawicielami zainteresowanych rządów. W tym celu proponuje, aby jeszcze w 1957 roku zwołać konferencję szefów rządów Albanii, Bułgarii, Grecji, Jugosławii, Turcji i Rumunii w jednej ze stolic wyżej wymienionych krajów. Zdaniem rządu rumuńskiego, konferencja taka mogłaby rozpatrzyć i podjąć odpowiednie decyzje w sprawach dotyczących wzmożenia pokoju na Bałkanach, nieagresji, rozwiązywania w drodze pokojowej wszelkich problemów spornych, rozwoju stosunków gospodarczych i kulturalnych itd.

Poparcie prezydenta Tito

BELGRAD (PAP)

Agencja Tanjug donosi, że prezydent Jugosławii J. Broz-Tito wyśtosiwał do premiera rządu RRL Chivu Stoica list, w którym stwierdza, iż propozycja premiera w sprawie polepszenia i rozwoju stosunków między krajami bałkańskimi jest bardzo słuszną. Realizacja tej propozycji — oświadczył prezydent Tito — będzie służyła interesom narodów krajów bałkańskich oraz przyczyni się do zapewnienia bezpieczeństwa Europy i do utrwalenia międzynarodowego pokoju.

Jak wiadomo, sprawę tę zgłoszili do porządku dziennego obrad niniejszej sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ Czechosłowacja i Belgia.

Po wyborze przewodniczącego przystąpiono do wyboru wiceprzewodniczących oraz przewodniczących poszczególnych komisji Zgromadzenia Ogólnego.

Współpraca atomowa między Polską a NRD

BERLIN (PAP)

We wtorek przed południem w gmachu Ministerstwa Spraw Zagranicznych NRD nastąpiło uroczyste podpisanie układu o współpracy między Polską a NRD w dziedzinie pokojowego wykorzystania energii atomowej. Układ ten zawarty został w wyniku przeprowadzonych ostatnio rozmów między delegacjami obu krajów.

Równocześnie uzgodniono w myśl tego układu plan współpracy obejmujący okres do końca 1958 roku.

Problem Algeru i polityka gospodarcza tematem nadzwyczajnej sesji parlamentu francuskiego

Bourges-Maunoury postawi kwestię zaufania

PARYŻ (PAP)

We wtorek po południu — na dwa tygodnie przed zakończeniem ferii letnich — zebrało się francuskie Zgromadzenie Narodowe, aby wypowiedzieć się w sprawie nowego statutu Algeru (tzw. ustawa ramowa) oraz na temat polityki gospodarczej ministra finansów Feliksa Gaillarda.

Posełdzenie rozpoczęło się od dyskusji nad interpelacjami w sprawie polityki rolnej rządu, których złożono ogółem 28.

Podczas gdy Zgromadzenie obradowało, premier Bourges-Maunoury i minister — rezydent Francji w Algerze Robert Lacoste zreferowali komisji spraw wewnętrznych rządowy projekt ustawy zmieniający statut Algeru.

Projekt ustawy wywołał zdecydowany sprzeciw wśród pewnych kół Francuzów zamieszkających w Algerze oraz wśród prawicowych partii we Francji. Przeciwno projektowi wypowiada się część radykałów, część tzw. niezależnych i większość byłych gaullistów z b. gubernatorem Algeru J. Soustelle'em na czele. Projekto w jest także przeciwny minister obrony André Morice.

Premier Bourges-Maunoury zapowiedział, że postawi kwestię zaufania w związku z ustawą ramową. Dyskusja nad tym projektem ustawy rozpocznie się w poniedziałek 23 bm.

Poważne rozbieżności w rządzie francuskim

W wyniku śródogodowego posiedzenia gabinetu opublikowany został oficjalny komunikat stwierdzający, że „wobec rozwoju debaty w Zgromadzeniu Narodowym, wskazującej na poważne rozbieżności w poglądach, premier zażądał od członków gabinetu, aby dopuścili na posiedzenie rządu, wyznaczane na piątek pewną liczbę osobistości politycznych dających do zblżenia, które doprowadziłyby do stworzenia szerokiej większości popierającej projekt ustawy ramowej dla Algeru”.

Komunikat dodaje, iż przewodniczący premiera Bourges-Maunoury z ministrem obrony André Morice'em na czele wyrazili zgodę na tę propozycję.

Rezolucja grupy parlamentarnej FPK

Grupa parlamentarna FPK opublikowała komunikat, w którym stwierdza, że „zdecydowana jest zwalczać ze wszystkich sił projekt ustawy ramowej dla Algeru, uniemożli-

Tezy KC KPZR z okazji 40 rocznicy Wielkiego Października

MOSKWA (PAP)

W dniu 15 bm. „Prawda” opublikowała tezy — „w związku z 40 rocznicą Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej (1917—1957)”. Tezy opracowane zostały przez wydział propagandy i agitacji KC KPZR i Instytut Marksizmu-Leninizmu przy KC KPZR. Poniżej zamieszczamy ich streszczenie:

Dokument ten składa się ze wstępu i siedmiu następujących rozdziałów: „Zwycięstwo Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej i ugruntowanie dyktatury proletariatu w ZSRR”, „Zbudowanie socjalizmu w ZSRR — głównym wynikiem Rewolucji Październikowej”, „Bohaterski wysiłek narodu radzieckiego w Wielkiej Wojnie Narodowej”, „Wyniki budownictwa socjalistycznego w ostatnim okresie i zadania narodu radzieckiego w walce o komunizm”, „Partia Komunistyczna — wodzem, inspiratorem i organizatorem zwycięstwa narodu radzieckiego”, „Polityka zagraniczna Związku Radzieckiego i walka narodu o pokój” oraz „Wpływ Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej na losy ludzkości”.

W pierwszym rozdziale tezy omawiają genezę i przebieg Rewolucji Październikowej — podkreślając rolę stworzonej

przez Lenina Partii Komunistycznej.

W rozdziale III, opisyującym „Bohaterski czyn narodu radzieckiego w Wielkiej Wojnie Narodowej”, czytamy:

Drugą wojnę światową rozpoczął faszyzm niemiecki, ale był on tylko najbardziej okrutnym i zbrojeckim oddziałem imperializmu światowego.

W wyniku rozgromienia faszyzmu niemieckiego i imperializmu japońskiego, niezmiernie wzrósł autorytet Związku Radzieckiego i jego rola w rozwiązywaniu problemów międzynarodowych.

Rozdział IV omawia wyniki budownictwa socjalistycznego w okresie powojennym i zadania narodu radzieckiego w walce o komunizm. W tezach przytoczone są liczby, ilustrujące rozwój przemysłu i rolnictwa ZSRR.

Doniosłym etapem był XX Zjazd KPZR. Zjazd dał głęboką analizę sytuacji międzynarodowej i wewnętrznej. W sposób twórczy postawił i rozwiązał szereg ważnych problemów nauki marksistowsko-leninowskiej, mających pierwszorzędne znaczenie dla zrozumienia dróg i perspektyw rozwoju społeczeństwa na obecnym etapie.

W rozdziale, omawiającym politykę zagraniczną Związku Radzieckiego i walkę narodów o pokój, podkreśla się, że głównym celem polityki zagranicznej państwa radzieckiego jest zachowanie pokoju, rozwój równoprawnych, opartych na wzajemnym poszanowaniu stosunków między państwami, ustalenie przyjaźni i współpracy między wszystkimi narodami.

W naszych czasach — stwierdza tezy — wojna nie jest bezwzględnie nieuchronna. Umocnienie światowego systemu socjalistycznego, konsekwentna polityka krajów socjalistycznych, powszechne wzmocnienie się ruchu obrońców pokoju wiąże ręce agresorom, utrudnia rozpętanie nowej wojny.

Ale, jeżeli siły imperializmu ośmielą się, mimo wszystko, rozpocząć nową wojnę światową, napotkają one oburzenie i kontratak narodów, które doprowadzi do ostatecznego krachu całego systemu kapitalistycznego.

W rozdziale V, poświęconym roli Partii Komunistycznej, tezy podkreślają, że decydującym warunkiem wykonania przez klasę robotniczą jej historycznej misji — obalenia kapitalizmu i utworzenia nowego społeczeństwa komunistycznego, jest kierownicza rola jej awangardy — Partii Komunistycznej.

W związku ze sprawą antypartyjnej grupy Malenkowa, Kaganowa, Molotowa i Szepitowa, tezy podkreślają, że jedynym i potężnym antypartyjnym grupą raz jeszcze potwierdziło, że wraz z likwidacją wrogich klas antysocjalistycznych, w ZSRR ukształtowała się taka jedność moralno-polityczna społeczeństwa socjalistycznego, przy której żadna grupa antypartyjna, niezależnie od flagi, pod jaką występuje, nie może liczyć na poparcie partii i narodu.

Komunistyczna Partia Związku Radzieckiego — przypominają następnie tezy — nie zawahała się pokierować walką przeciwko kultowi J. W. Stalina, który to kult wielce zaszkodził działalności partii i sprawie budownictwa komunistycznego. KPZR nie zawahała się potępić popełnionych przez Stalina w ostatnim okresie jego działalności błędów, by wykluczyć możliwość ich powtórzenia.

W rozdziale VII, omawiającym wpływ Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej na historyczne losy ludzkości, czytamy m. in.:

Październikowa Rewolucja Socjalistyczna była największym przewrotem nie tylko w życiu narodów ZSRR. Wywarła ona decydujący wpływ na całą historię świata, na historyczne losy całej ludzkości.

Rozmawiał z Grenlandią

WROCLAW (PAP)

Student Politechniki Wrocławskiej — Z. Trzaska — członek wrocławskiego radiolubu LPZ, nawiązał łączność radiową z bazą amerykańskiej ekspedycji naukowej na Grenlandii, która prowadzi tam badania z okazji Roku Geofizycznego. W czasie krótkiej rozmowy radiotelegrafista amerykański prosił o przekazanie pozdrowień wybitnemu astronomowi — prof. Eugeniuszowi Rybcu.

Pod znakiem Sownarchozów

Lutowe Plenum KC KPZR i majowa sesja Rady Najwyższej ZSRR — to dwa niezmiennie ważne wydarzenia w życiu Związku Radzieckiego, które niestety skwitowane zostały przez większość naszych dzienników jedynie krótkimi informacjami. Zając własnymi trudnościami i reorganizacją życia gospodarczego wypuściliśmy z pola widzenia procesy, które — chociaż innymi drogami i przy zastosowaniu odmiennych metod — zmierzają do tego samego, co u nas: decentralizacji, odbiurokratyzowania i usprawnienia wszystkich dziedzin życia gospodarczego w ZSRR.

Punktem wyjścia były tezy Chruszczowa, zgłoszone do referatu na majowej sesji Rady Najwyższej ZSRR. Ich treść — w jednym zdaniu — była następująca:

W chwili, gdy w Kraju Rad istnieje ponad 200 tys. zakładów przemysłowych i 100 tys. budów, nie można w sposób konkretny i operatywny zarządzać produkcją przy pomocy kilku ogólnozwiązkowych ministerstw i resortów branżowych. Dojrzała konieczność jeszcze większego rozszerzenia praw republik związkowych w dziedzinie budownictwa gospodarczego i przeniesienia środka ciężkości operatywnego kierownictwa w teren.

Tezy Chruszczowa wzbogacone w toku ogólnonarodowej dyskusji stały się podstawą do uchwały Rady Najwyższej ZSRR. Oto niektóre najważniejsze jej postanowienia:

Zarządzanie przemysłem i budownictwem powinno być realizowane na zasadzie terytorialnej, w oparciu o gospodarcze rejony administracyjne, tworzone przez rady najwyższe republik związkowych;

dla zarządzania przemysłem i budownictwem w każdym gospodarczym rejonie administracyjnym tworzy się radę gospodarki narodowej (Sownarchoz);

rada gospodarki narodowej gospodarczego rejonu administracyjnego w całej swej działalności podlega nadzoru i kierownictwu radzie ministrów republiki związkowej;

Rada Ministrów ZSRR kieruje radami gospodarki narodowej za pośrednictwem rad ministrów republik związkowych;

w związku z reorganizacją zarządzania przemysłem i budownictwem należy zlikwidować następujące wszechzwiązkowe ministerstwa ZSRR: przemysłu samochodowego, przemysłu budowy maszyn, budowy urządzeń i środków automatyzacji, przemysłu budowy obrabiarek, przemysłu budowy maszyn budowlanych i drogowych, przemysłu urządzeń naftowych, przemysłu budowy traktorów i maszyn rolniczych, budownictwa maszyn transportowych, przemysłu maszyn ciężkich, przemysłu elektrotechnicznego;

przedsiębiorstwa i organizacje podległe likwidowanym ministerstwom przekazać pod bezpośredni zarząd odpowiednich rad gospodarki narodowej gospodarczych rejonów administracyjnych;

ustalić, że przebudowa organizacji zarządzania przemysłem i budownictwem powinna być dokonana do dnia 1 lipca 1957 r.

Jakie realne korzyści przyniesie ta reorganizacja? W jednym z numerów „Komunisty” podany był taki przykład: zarząd przemysłu budowy maszyn obejmie wszystkie przedsiębiorstwa przemysłu transportowego, traktowego, maszyn rolniczych, obrabiarek i wszelkie inne przedsiębiorstwa metalurgiczne. Dotąd fabryki te były zarządzane przez 24 ministerstwa lub centralne zarządy.

Nie trzeba podkreślać, jakie wpływy będzie miała ta zmiana na wykorzystanie mocy produkcyjnych, skrócenie przewozów wprowadzenie nowej techniki itd.

Oto jedna ilustracja: w 1956 r. fabryki Charkowa wywoziły 100 tys. ton stali i 6 tys. ton surowców, a przywoziły odpowiednio 9,5 tys. ton i 13 tys. ton. Dla przewozów tych trzeba było tylko samych wagonów (w przeliczeniu na 2-osiołowe) ok. 2 tys. Przy nowej strukturze istnieje pełna możliwość uniknięcia tej nienormalnej sytuacji.

Jakie są perspektywy dalszych przemian w gospodarce radzieckiej? Same bowiem Sownarchozy, to szczebel wysoki, mało widoczny zza obrabarki czy warsztatu tkackiego. W toku ogólnonarodowej dyskusji poruszano wiele spraw związanych bezpośrednio z materialnym zainteresowaniem robotników w wy-

nikach produkcji. A więc chodzi tu o uruchomienie właściwych bodźców ekonomicznych, o reformę norm i naprawę wielkich braków w systemie płac. Dziś jeszcze sytuacja jest taka, że związek między wydajnością pracy i jej pieniężnymi efektami na liście płac jest dla robotników mało widoczny. Poza tym udział płacy zasadniczej wynosi często nie więcej, niż 50 do 60 proc. faktycznego zarobku, reszta to premie, wyrównania, dodatki itp.

W dyskusji podnoszono również sprawę przebudowy wewnętrznego życia w zakładach pracy. Szczególnie domagano się rozszerzenia uprawnień dyrektorów, majstrów, brygadzystów, dalej przebudowy życia związkowego i wytyczenie nowej roli organizacjom związkowym w zakładach pracy.

Kiedy te przemiany nabiorą pełnego rozmachu? Wydaje się, że nie nastąpi to jeszcze natychmiast. Chodzi o to, by nie komplikować pierwszego okresu pracy Sownarchozów, a także o to, by w przebudowie życia fabryki uwzględnić pierwsze doświadczenia tego okresu. Poza tym nie możemy zapominać o skali przemian, wynikającej chociażby ze specyfiki ogromnego kraju.

W każdym razie powstanie Sownarchozów, to dopiero pierwszy krok na drodze przemian. Kroki następne uzależnione zostaną niewątpliwie od wyników obecnej reorganizacji.

F. B.

Wspomnienie pośmiertne

Prof. dr Jan Berger

Nauka polska poniosła poważną stratę, a w szczególności ośrodek poznawczy, zmarł w naszym mieście, jak donosiliśmy, prof. dr Jan Berger, kierownik Katedry Literatury Niemieckiej UAM. Cios to tym bolesniejszy, że germanistyk stracił przed kilkoma laty prof. dr. A. Kleczkowskiego, a w roku ubiegłym doc. dr. Gustawa Fossa. Śmierć prof. dr. Bergera przerwała ogromną pracę zespołową tej Katedry nad „Bibliografią przekładów z literatury niemieckich na język polski”.

Prof. Berger był wzorem wybitnego naukowca, cechowały go sumienność i skrupulatność w pracy, rzadko spotykana wszechstronność wiedzy, ale i skromność. Mimo ciężkiej choroby, spowodowanej warunkami bytowymi w czasie okupacji, która kilkakrotnie zagrażała jego życiu, obok pełnienia obowiązków dydaktycznych, kontynuował pracę naukową. Prace jego pozostają bardzo cennym wkładem w germanistykę nie tylko polską. Kiedy niemieckie literaturoznawstwo jeszcze zbijało jednym zdaniem lub pomniejszało wartość Grabbe i Büchnera, dzisiaj bardzo cenionych pisarzy okresu romantycznego, prof. Berger już opublikował szersze prace o nich: w roku 1932 „Grabbe i romantyka”, w 1934 roku „Jerzy Büchner”. Ten kierunek badań nad literaturą niemiecką XIX wieku kontynuował po wojnie, publikując szereg prac z tego zakresu, jak „Zwischen zwei Weltkriegen”, „Heinrich von Kleist” i inne.

Drugą dziedziną, którą szczególnie interesował się prof. Berger, to współzależności literatury polskiej i niemieckiej. Podjął badania w tym kierunku już przed wojną. Ogłosił szereg prac z tego zakresu, między innymi „Słowiaństwo nad Odrą”, „Nienawiść do Polski w hitlerowskich podręcznikach szkolnych”, „Powstanie listopadowe w literaturze niemieckiej”. W ramach tej problematyki prof. Berger uzyskał wybitne osiągnięcia w badaniach nad przekładami z literatury niemieckiej na język polski. Owocem tych badań była obszerna monografia „Przekłady Kasprowicza”, część I. Literatura niemiecka w przekładzie Marii Konopnickiej. Pracę tę były w istocie pracami pionierskimi w zakresie literatury porównawczej.

Zmarł nie tylko naukowiec o ogromnej wiedzy, ale także wielki przyjaciel młodzieży i pedagog. Niedawno jak pięć tygodni przed śmiercią, jeszcze w Oliwie, w trakcie rozmowy obliczał, że był nauczycielem i wychowawcą kilku tysięcy uczniów i studentów w czasie swojej 45-letniej pracy dydaktycznej w szkole i na uniwersytecie.

Profesor Berger był członkiem Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, członkiem korespondentem PAU, członkiem Komitetu Neofilologicznego PAN. W r. 1936 został odznaczony krzyżem oficerskim orderu Polonia Restituta.

Cześć Jego pamięci!

Blaski i cienie przemysłowego przewrotu

(Od specjalnego wystannika „Głosu” do NRF)

Stuttgart

O automatyzacji produkcji mówi się i pisze u nas w Polsce bardzo wiele, jednak jako zjawisko nie wykroczyła ona poza sferę teoretycznych rozważań. Tylko gdzieś gdzieś zaczynamy stosować zdalne sterowanie elektrowni wodnych, próbuje się produkcję bardziej zautomatyzowanych maszyn, lecz nigdzie jeszcze trzon produkcji nie opiera się na pracy wielkich agregatów automatycznych. W Niemczech zachodnich ta rewolucja przemysłowa XX wieku stała się problemem dnia.

Mój cicerone po królestwie Mercedesów — p. Bledow bez chwili wahania, nakreślił numer wewnętrznego telefonu, wzywając odpowiedniego inżyniera, który miał mnie zapoznać z automatyzacją w zakładach Daimler-Benz A. G. w Untertürkheim. To zagadnienie nie jest osłonięte żandarem tajemnicą, ani biurokratyczną mitrą przepustek i zezwoleń. Przed „kradzieżą” pomysłów metod automatyzacji produkcji na rzecz konkurencji chronią po prostu pieniądze, ale o tym za chwilę.

Fachowy przewodnik jest rzeczywiście potrzebny. W halach fabrycznych panuje poziom chaosu. Rzeczy ustawione obrabiarek różnego typu nie wydają się powiązane w jeden organizm. Pod sufitem wędrują krzyżujące się z sobą taśmy, z wiszącymi na hakach różnorodnymi częściami — gotowymi, lub przeznaczonymi do dalszej obróbki. Fachowiec pokazuje kanały produkcji — i wtedy ukazują się prawdziwa życia fabryki. Widząc moje zainteresowanie przewodnik wyjaśnia.

— Transportery „sufitowe” zastępują nam magazyn. Wykorzystuje się w ten sposób wolne miejsce w hali fabrycznej. „Ale pan chciał zobaczyć nasze automatyczne drogi (automatysierte Strecken). Oto jedna z nich.

Przy wielkim agregacie-gigancie pracuje dwóch robotników. Przed nami pulpit z tablicą rozdzielczą, na której migocą czerwonym lub zielonym światłem sygnałowe lampki. Gra światła jest „mową” automatycznego smoka, który w ciągu dwudziestu minut obrabia blok silnika 180 D (o napędzie ropnym) do takiego stanu, że po kontroli technicznej można go przekazać taśmie montażowej. Obsługa obrabiarki-giganta niepostrzeżenie przekształca się tutaj z pracowników fizycznych w umysłowych, choć nieznacznie się to w pozycji społecznej zatrudnionego. Co prawda nie jest on jeszcze pracownikiem typu inżynierskiego, lecz już majstrem kontrolerem pracy maszyn. Z czynności ręcznych pozostały bodaj tylko dwie (nie licząc usuwania zanieczyszczeń lub uszkodzeń): dla robotników nr 1 — wprowadzenie surowego bloku na drogę obróbki i dla robotnika nr 2 — przesunięcie na pół obrabionego bloku z jednej części agregatu do drugiej.

Poza tym maszyna pracuje na zasadach techniczno-czar-noksyjskich. Wygląda to zgola niesamowicie. Co kilkadziesiąt sekund ustawione na stanowiskach obróbkowych bloki przesuwa się o jedno miejsce. Wówczas kilkadziesiąt wiertarek, szlifierek, gwintarek atakuje żelazny odlew z góry, z dołu, z boku. Po załatwieniu „swego”, żądla metalowych wiertel wycofują się, jakby pchane niewidzialnym rozkazem. Pośladem, że nie tylko IMC Pan Zagłoba posadząby ową „automatyzowaną drogę” o sily nieczyste. Taki pogląd reprezentowałoby jeszcze wielu techników XIX wieku. Gdyby zaś zobaczyli, jak w sposób automatyczny szlifuje się cylindry silnika z dokładnością do setnych, a nawet tysięcznych części milimetra, padliby chyba na kolana przed potęgą rozumu człowieka XX wieku.

— Pan pyta, ile kosztuje taka maszyna? Dokładnie nie wiem, lecz zdaje się, że nieco ponad jeden milion marek.

— A jak długi jest żywot agregatu?

— Trudno powiedzieć. U nas kalkuluje się, że nie będzie on pracował dłużej niż 6—7 lat. W tym czasie musi się całkowicie amortyzować. Jeśli jednak chodzi o sprawność techniczną przy obecnym wskaźniku 280 proc. wzrostu wydajności pracy mogłaby pracować piętnaście, a nawet więcej lat.

Tu właśnie dochodzimy do cienia automatyzacji. Widziałem wiele takich maszyn w zakładach Daimler-Benz AG. Informowano mnie, że fabryka należy do najnowocześniejszych w świecie, a jednak dyrekcja nie ma zamiaru przekraczać 80 proc. automatyzacji obróbki metalowej. Hamulcem jest wielki koszt maszyn (najmniejszy agregat wytwarzający przednie osie kosztował 250.000 marek) oraz to, że przy fantastycznej sprawności produkcji jest ona całkowicie jednostronna. Potrafi wytwarzać tylko jedną część, lub obrabiać tylko jeden typ bloku. Przebudowa agregatu kosztowałaby do 75 proc. urządzenia, więc pozbawiona byłaby rentowności. Dlatego te części, które według przewidywań inżynierów ulegną modernizacji, nie puszczają się na agregaty, lecz wytwarza na półautomatycznych obrabiarkach.

Zakłady decydujące się na wprowadzenie automatycznych odcinków swoich kanałów produkcyjnych, muszą nie tylko kalkulować według dnia dzisiejszego; muszą mieć pewność, że produkt wytrzyma przez co najmniej 6—7 lat współzawodnictwa z konkurencyjnymi fabrykami. W zasadzie techniczne rozwiązanie produkowanej części powinno wyprzedzać osiągnięcia rywalizujących producentów o taką właśnie ilość lat, bowiem kompleksowe doskonalenie produkowanego towaru może odbywać się tylko siedmiolet-

nimi skokami. Przyznacie, że jeśli kto inwestuje w jedną maszynkę milion marek, a w automatycznych drogach zamrożone ogólnie kilkanaście czy więcej milionów (w skali Zakładów Daimler-Benz AG) — ryzyko handlowe jest wielkie.

Janusz LIKOWSKI

Nowy sukces Maksymiliana Myszkowskiego

Środa, godzina 19. Salon Poznańskiego Towarzystwa Fotograficznego. Odbywa się otwarcie wystawy fotografii Maksymiliana Myszkowskiego poświęconej Tatrów. Na ścianach wiszą 73 prace. Pokazują one górski krajobraz, architekturę i życie ludzi. Pierwsi goście ze skupieniem i podziwem przyglądają się zdjęciom tego, niewątpliwie największego spośród poznańskich fotografików, znawcy Tatr. Słowa te należy rozumieć i w sensie sztuki pokazywania ich piękna, i w sensie wielkiej umiejętności oryginalnego sposobu patrzenia na nasze najpiękniejsze góry. Dr. Jerzy Młodziejowski w słowie wstępnym określił to tak. „Maksymilian Myszkowski stworzył sobie własne Tatry i w sposób bardzo swoisty ku nim patrzy. Patrzymy i my w ślad za jego czarodziejskim obiektywem na owych starych Obrochtów, białe owczarki, bijących haki taterników, młody śnieg na turniach, grę i muzykę sfer w tatrzańskich obłokach. Są w szerokim świecie Alpy, Himalaje, Fudżijamy — lecz i są także Tatry, małe, ale obszar góry w Polsce i Słowacji, które — dostrzeżone okiem Myszkowskiego — zawędrowały w niezliczonych fotograficznych wystawach pod inne szerokości geograficzne, inne długości. Obcy ludzie przystanęli przez chwilę przed „polskim fotografem” i odczytali w napisie słowo: „TATRY”...

Fot.: K. Przychodzki

Jerzy Młodziejowski

NOTATKI DŁUGOPISEM (3)

Szeta rocznica Karola Kurpińskiego przypadła w dniu 18 września. Czy polski świat muzyczny przypomni sobie Wielkopolanina z Włoszakowic, który wraz z Józefem Elsnerem — nauczycielem Chopina — stworzył w Warszawie pomost dla operowej sztuki Stanisława Moniuszki? Czy przypomni ktoś naszemu społeczeństwu, że Karol Kurpiński w gorących dniach 1831 roku nie o operze myślał, lecz komponował pieśni, które do dnia dzisiejszego wiążą się z bohaterskim zrywem narodu do walki z zaborcą? Czy każdemu z nas wiadomo,

mo, że „Warszawianka”, „Litwinka” i „Mazur Chłopiński”, nie wspominając już o bojowej piosence „Brać! Do bitwy nadszedł czas” — były napisane właśnie przez Karola Kurpińskiego? Lubiśmy urządzać festyny, lecz po ich zakończeniu pamięć o „wielkim rodaku” zanika równie szybko, jak mgła poranna. Chodzi jednak, by nasze społeczeństwo zawsze pamiętało o tym „Kimś Wielkim”. Czy tak jest?

A więc Wydział Kultury WRN w Poznaniu przy wydatnej pomocy Leszka i Włoszakowice urządził w niedzielę, dnia 22 września w rodzinnej wiosce Karola Kurpińskiego taki właśnie rocznicowy festyn. Będzie koncert klarnetowy, będą uwertury i „Pieśni historyczne” — będzie nawet całkowicie odegrana opera „Zamek na Czorsztynie” (słami uczniów poznańskiej szkoły muzycznej im. Kurpińskiego). Będzie wystawa scale interesujących „kurpińszcowników”. Ale powinno — moim

zdaniem — szerzej zabrznieć muzyką autora „Krakowiaków i górali”. Nie tylko we Włoszakowicach, gdzie zespół amatorski Domu Kultury ze Środy na tydzień przed właściwą uroczystością popisał się tą „narodową operą”. Chodzi właśnie o tych „Krakowiaków i górali” w Poznaniu w mieście, które już od 1885 roku wystawiło do przesłuszenia i swą prostołą wzruszającą przedstawienie. Było tych wystawień w ciągu lat kilka; dość przypomnieć rok 1945 w Wielkim Teatrze. Znajdując się na rzeczy i umiającego chwycić okazję dyrektora Zdzisława Górzyńskiego najuprzejmiej proszę na tym „głosowym” miejscu o zajęcie się sprawą. Wielkopolskiego kompozytora warto by ucieci bardziej wydatnie aniżeli ustawieniem w hallu parteru naszej Opery marmurowej głowy Kurpińskiego. Przy tak świetnej orkiestrze, jaką słuszenie chlubi się cała operowa Polska, przy balecie, możliwościach kostiumowych, wokalnych, przy współpracy reżysera (oczywiście tylko Roman Sylka) a nade wszystko przy życzliwości samego Zdzisława Górzyńskiego nie wątpię, że nowe wystudowanie nieudanych do zmontowania „Krakowiaków i górali” będzie kasowym i artystycznym osiągnięciem na wielką skalę. Na mój smak poprawiłbym jedynie papierową i błędną „góral-szczyznę” Jana Nepomucena Kamińskiego, poprosił dobre go satyryka, by tradycyjnym obyczajem ułożył aktualne kapelety do piosenki „W mieście dziwne obyczaje”. Dodałbym divertimento baletowe, z umiejętnie dobraną muzyką (w góral-szczyźnie choćby „Tańce” Paderewskiego — „Krakowiaków i górali” staną się prawdziwym artystycznym widowiskiem. Nigdzie indziej, gdyż jak ze zgroza słyszę, zabierają się pono do wystawienia „Krakowiaków i górali” w dość beczereformalnym i nieodpowiedzialny sposób amatorzy.

Pracownicy poszukiwani

Przyjmujemy: Inżyniera lub technika-mechanika z praktyką zawodową (dla technika co najmniej 4-letnią) na stanowisko starszego mechanika. Technika drogowo-mostowego z praktyką zawodową 4-letnią na stanowisko starszego nadzorca dróg i mostów. Referenta administracyjnego, wymagane średnie wykształcenie i 2-letnia praktyka w administracji. Wynagrodzenie wg tabeli dla pracowników drogownictwa. Mieszkanie dla starszego mechanika i nadzorca dróg i mostów zapewnione. Zgłoszenia kierować Rejon Eksploatacji Dróg Publicznych, Rogoźno Wlkp. K5600

Praktykanta rolnego na duże gospodarstwo rolne o specjalności nasiennej (dobra komunikacja) zatrudnimy. Reflektuje się na absolwenta WSR lub średniej szkoły rolniczej, najchętniej posiadającego nieco praktyki, jednocześnie poszukujemy magazyniera z kwalifikacjami. Uposażenie wg nowej umowy zbiorowej. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla K5578.

Odpowiedzialnych księgowych na stanowiska starszych księgowych do gospodarstwa PGR na własnym pełnym rozrachunku gospodarczym. Reflektuje się tylko na sily wysokokwalifikowane z dokładną znajomością księgowości PGR. Zgłoszenia pisemne pod adresem: Dyrekcja Zespołu P.G.R. Mołazyno pow. Słupsk woj. Keszalin. Dojazd koleją do Słupska, następnie autobusem PKS na miejsce. K5658

6 pielęgniarek dyplomowanych zatrudni od 1. X. 57 r. Szpital Przeciwgruźliczy w Myslakowicach k. Kowar pow. Jelenia Góra, woj. wrocławskie. Uposażenie wg siatki plac Ministerstwa Zdrowia. Szpital zapewnia mieszkanie i wyżywienie. Zgłoszenia kierować bezpośrednio do Szpitala. K5673

Ceramika z praktyką w cegielnictwie do pracy w cegielni poza Gdańskiem zatrudnia zaraz; Gdańskie Zakłady Ceramiki Budowlanej. Warunki pracy do uzgodnienia. Mieszkanie zapewnione. Zgłoszenia kierować G. Z. G. Bud. Oliwa, ul. Grunwaldzka 521. K5677

Inżynierów i techników wodno-melioracyjnych przyjmie zaraz Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego w Poznaniu, ul. Ratajczaka 33. 27328g

Laborantkę analityczną i palacza przyjmie zaraz Szpital Miejski w Gnieźnie. K5676

Murarzy, tynkarzy, dekarzy, robotników do prac starych i zleconych na warunkach umownych zatrudni zaraz Spółdzielnia Mieszkaniowo-Budowlana. Zgłoszenia: Poznań-Junikowo, ul. Selnawska 6. K5683

St. inspektora techn. (inżynier dróg, most. z długoletnią praktyką), inżynierów drogowo-mostowych, st. inspektora BHP z praktyką zaangażuje zaraz Wojewódzki Zarząd Dróg Publicznych w Poznaniu. Zgłoszenia i omówienie warunków pracy i płacy w WZDP Poznań, pl. Kolegiacki 17, pokój 360. K5685

Kierownika gospodarstwa oraz starszego księgowego na gospodarstwo szkolne 570 ha, w tym 220 ha łąk, przyjmie natychmiast Technikum Rolnicze w Białej poczta Biała k. Trzcianki, pow. Piła, st. kol. Biała Piłska. Wynagrodzenie wg układu zbiorowego w rolnictwie. K5688

Zdunów przyjmie zaraz Rzemieślnicza Spółdzielnia Pracy Kominiarzy Poznań, Dzierżyńskiego 11. K5698

Robotników i betoniarzy do prac w Wytwórni Prefabrykatów w Poznaniu przyjmie natychmiast Poznańskie Przedsiębiorstwo Remontowo-Budowlane Poznań, ul. Krauthofera 10. K 5700

3 stolarzy, 2 murarzy, szklarza, palaczy na c. o. przyjmujemy na dogodnych warunkach płacy. Zgłoszenia: Dzielnicowy Zarząd Budynków Mieszkalnych Poznań-Jeżyce, ul. Rybaki 18a II ptr. — Sekcja Kadr — pok. 221. K5704

Krawcowe lub osoby zaawansowane w krawiectwie ze znajomością szycia koszul męskich natychmiast zatrudni Wojew. Przeds. Handlu Odzieżą Dział Chalupniczy, Poznań, ul. Wielka 20 II ptr. 27471g

Odciągacza wód oraz zmywacza zatrudni natychmiast przedsiębiorstwo państwowe w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla K5715.

Murarzy, tynkarzy, stolarzy, lastrykarzy, zdunów na wyjazd w każdej ilości na warunkach rozłakowego zatrudni Zielonogórskie Przedsiębiorstwo Budowlane. Pracę zapewniamy aż do następnego roku. Gwarantujemy dobre zarobki, hotele oraz stołówkę. Zgłaszać się osobiście lub pisemnie: Zielonogórskie Przedsiębiorstwo Budowlane, Zielona Góra, Sulechowska 19. K5735

Inżyniera względnie technika - mechanika z praktyką w zakresie remontu samochodów przyjmie Zjednoczenie Robót Inżynierskich Poznań — Dział Zatrudnienia — St. Rynek 80/82 2 piętro. K5731

Palaczy, pomocnika palacza i portierów zatrudni zaraz Szpital Miejski im. J. Strusia w Poznaniu, ul. Szkolna 8—12. Warunki pracy do omówienia w Ref. Kadr Szpitala. K5730

Kandydatów do straży przemysłowej zatrudnia natychmiast Zakłady Metalurgiczne Poznań, ul. Krawcowa 15. Zgłoszenia osobiste przyjmuje Dział Zatrudnienia Zakładów Metalurgicznych, pokój 206. K5719

W dniu 18 września 1957 r. po krótkich cierpieniach, zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., nasza ukochana siostra, bratowa i ciotka śp.

Katarzyna Błażejczak

przeżywszy lat 73.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 21 bm. o godz. 11,30 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

W głębokim smutku pogrążona

SIOSTRA I RODZINA

Poznań, Traugutta 19

Wyższa Szkoła Wychowania Fizycznego w Poznaniu ogłasza

KONKURS

na stanowiska: kierownika działu nauki i nauczania z wyższym wykształceniem, kierownika domu studenckiego z wyższym wykształceniem, starszego referenta gosp. do administracji z średnim wykształceniem oraz angażuje natychmiast: 1 intendenta, 1 kierowcę na samochód osobowy, 1 palacza c. o., 1 rzemieślnika (stolarza), 1 kucharkę z długoletnią praktyką, 6 pomocy kuchennych oraz 1 pokojową. Zgłoszenia osobiste w sekcji kadr, ul. Grunwaldzka 55, barak 4. K5721

Ślusarza narzędziowego oraz 3 ślusarzy remontowych wysokokwalifikowanych przyjmie zaraz Biuro Personalne Zjednoczonych Zakładów Rowerowych — Zakład nr 10 w Luboniu k. Poznania, ul. Kolejowa 38/40. Wynagrodzenie wg umowy zbiorowej. K5716

2 wykładowców oraz laboranta w zakresie budownictwa z wyższym wykształceniem (dla techników co najmniej 3-letnia praktyka) poszukuje Dyrekcja Ośrodka Szkolenia Kadr Państwowej Służby Rolnej w Objezierzu pow. Oborniki Wlkp. stacja kolejowa Wargowo. Warunki do omówienia na miejscu. K5718

100 pracowników fizycznych sezonowych do robót wodno-melioracyjnych na terenie powiatów: Białogard, Koszalin, Kolobrzeg i Sławno poszukiwanych. Płace wg stawek akordowych. Przeciętny zarobek od 1.000 do 2.000 zł i więcej. Hotel robotniczy i stołówka zapewnione. Pracownicy zamieszkani otrzymują diety. Zgłoszenia w biurze Rejonowego Kierownictwa Robót Wodno-Melioracyjnych w Sławnie, ul. 1 Pułku Ułanów nr 13. K5717

Kierownika magazynu z wieloletnią praktyką oraz znajomością części samochodowych i maszyn budowlanych, na wyjazd do Siemianowic (Śląsk) przyjmie natychmiast Poznańskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych. Wysokość wynagrodzenia około 2.000 zł w zależności od kwalifikacji. Zgłoszenia przyjmuje się w godz. od 9—13 Poznań, ul. Wilezak 1, pokój 29, tel. 48-37. K5728

Konkurs

RADA ROBOTNICZA
POZNAŃSKIEGO PRZEMYSŁOWEGO
ZJEDNOCZENIA BUDOWLANEGO
W POZNANIU

ogłasza

KONKURS NA STANOWISKO DYREKTORA ZJEDNOCZENIA

Kandydat winien odpowiadać następującym warunkom:

- 1) posiadać wyższe wykształcenie techniczne, względnie ekonomiczne, oraz znajomość zagadnień budownictwa;
- 2) posiadać minimum 5-letnią praktykę na stanowiskach kierowniczych w budownictwie;
- 3) objąć stanowisko najpóźniej z dniem 1 listopada 1957 r.

Oferty z odpisami świadectw i dyplomów należy składać w sekretariacie PPZB Poznań, ul. Ratajczaka 46 pokój 38 — do dnia 30. IX. 1957 r. K5670

PRZEDSIĘBIORSTWO
JAJCZARSKO-DROBIARSKIE W KONINIE
kupi natychmiast

pompe ciśnieniową do wody

najchętniej „Wasserknecht”, z motorem lub bez o wydajności najmniej 250 litrów na minutę. Oferty mogą składać przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne telefonicznie lub listownie na adres Przedsiębiorstwo Jajczarsko-Drobiarskie Konin, ul. Czerwonej Armii 70, telefon 79 lub 309. K5681

OPRAWY KALENDARZY,
DRUKOW INFORMACYJNYCH,
HANDLOWYCH,
NOTESÓW itp.
z FOLII IGELITOWYCH
(plastiku)
WRAZ Z TŁOCZENIAMI
wykonują metodą spawania
SOPOCKIE ZAKŁADY PRZEMYSŁU
TERENOWEGO, SÓPOT
ul. 20 Października 834
Bezpłatne wzory opraw i tłoczeń — przesyłamy
na żądanie. K5450

Różne

Chemicznie czyszcimy, farbujemy, odświeżamy obuwie zamawiaj w wszystkich kolorach. Poznań, Kolejowa 46. 25028g

Tłumaczenia techniczne, handlowe, legalizowane, sądowe. Biuro Warszawa, Wspólna 63a. 26324g

Garbowanie, farbowanie i strzyżenie skór baranich. E. Makowiecki, Poznań-Solacz, Grudziemie 66. 26598g

Przewieźlembu Duchowienstwu. Związkiem Kupców Rynkowych, Delegacją, Lokatorem domu nr 2 i 2a. Krewnym, Znajomym oraz Wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie naszego drogiego ojca śp.

ANTONIOGO
LEPOROWSKIEGO

za liczne wnieście kwiaty, złożone wyrazy współczucia, serdeczne podziękowanie składa rodzina.

Poznań, Aleje Marcinkowskiego 2. 27496g

Suknie ślubne nylonowe suknie balowe, welony nylonowe, nakrycia do chrztu, ubrania, rzeczy żałobne poleca wypożyczalnia Poznań, Dzierżyńskiego 61. 25548g

Samochód osobowy malolitrażowy wezwę w dzierżawę. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3, dla 27304g.

Samochód „Fiat” 600 (Mul-tipla) nowy, z radiem — zamienie na „Warsawę”. Kraków, tel. 333-60 w godz. 15—17. K5734

Formy do pisowni wykonuje: Chojnacki, Poznań, Kassusza 1 m. 9. 27333g

Posiadam koncesję i taksonometr — poszukuję wspólnika. Poznań, Sarmacka 47, od godz. 16—21. 27346g

Słaby płomień gazowy w kuchencek powiększamy parokrotnie — zmniejszając równocześnie zużycie gazu. Warsztat Mechaniki „Terrax” Poznań, Kochanowskiego 5, tel. 91-82. 27381g

Niebieskie lisy przyjmie na wychowanie. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 27387g.

Unieważnia się

zagubiona w dniu 11 września 57 r. podługną pieczęć o treści: Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Hurtu Spożywczego w Poznaniu, Przedsiębiorstwo Państwowe, Magazyn 516, Hurtownia w Poznaniu symbol M/14. K5686

Dyrekcja Miejskiego Przeds. Remontowo-Budowlanego w Lubsku zawiadamia wszystkie instytucje, że upoważniony do odbioru towarów jest jedynie ob. Zenon Palewski. Za wydany towar innym osobom na nasze przedsiębiorstwo nie płacimy. 38172p

Uwaga, P. T. Klienci

Jubiler

Dyrekcja PHD

zawiadamia P. T. Klientów, że
sklep nr 3 w Poznaniu, Stary Rynek 40

(naprzeciw koziółków poznańskich)

po przeprowadzonym remoncie został ponownie otwarty i
poleca — zegarki, zegary i budziki krajowej i zagranicznej produkcji oraz biżuterię złotą, srebrną i sztuczną w dużym asortymencie
skupuje — przedmioty użytkowe branży jubilersko-zegarmistrzowskiej
przyjmuje — wyroby złote, zegarki i inne przedmioty do odczechowania znakami Urzędu Probierczego K5714

UWAGA!

Członkowie PSS Kościan!

Zarząd Powszechnej Spółdzielni Spożywców w Kościanie woj. poznański zawiadamia wszystkich członków Spółdzielni, którzy nie odebrali należnych im nadwyżek z tytułu posiadanych udziałów, by w terminie do dnia 15 listopada 1957 r. zgłosili się po odbiór nadwyżek. Wszystkie nadwyżki nie odebrane do dnia 15 listopada 1957 r. zostaną spisane na fundusz zasobowy. Po tym terminie żadne reklamacje nie będą przyjmowane. K5726

Gliwickie Zakłady Przemysłu Terenowego

w Gliwicach, ul. Zwycięstwa nr 47
tel. 51-06

zawiadamiają, że uruchomiły

Zakład Usługowy w Gliwicach

przy ul. Bohaterów Ghetta Warszawskiego nr 7

który przyjmuje do wyprawy i farbowania skóry futerkowe jak:

BARANY,
KOZY,
KRÓLIKI,
LISY,
NUTRIE itp.

Zakład jest prowadzony przez znanego mistrza futrzarskiego ob. Jana Tlaikę.

Usługi wykonujemy szybko, tanio i solidnie K5691

ZAKŁADY MIĘSNE W JANOWCU WLKP.
ul. Kościuszki 33/34

OGŁASZAJĄ PRZETARG

na wykonanie obmurza i montaż nowego kotła parowego dwupionieniowego o pow. ogrzewalnej 65 m². Oferty mogą składać firmy państwowe, spółdzielcze i prywatne do dnia 24. 9. 57 r. Bliższych informacji udziela Główny Mechanik Zakładu. Zastrzega się dowolny wybór oferenta, bez podania powodu. K5682

OGŁOSZENIA DROBNE

Chirurgowi dr. Kaczmarskiemu oraz całemu personelowi Szpitala Dziecięcego Sw. Józefa w Poznaniu za przeprowadzenie ciężkiej operacji i troskliwą opiekę nad ciężko chorym dzieckiem składamy podziękowanie i życzymy dalszych sukcesów na tej drodze. Rodzice Dorotki Dudzik, Poznań, Jackowskiego 39. 27297g

Igły do podnoszenia oczek najwyższej jakości polecamy. Naprawy igieł — maszynkę wykonujemy. F-ma „Terrax” Poznań, Kochanowskiego 5, tel. 91-82. 27380g

Taksonometr i koncesję posiadam, poszukuję wspólnika z samochodem. Warunki dobre. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 27434g.

Matrymonialne

Niekoniecznie ładnego, lecz subtelnego, inteligentnego, po czterdziestce, zapozna przystojną nauczycielką. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3, dla 27229.

Zamożna panna ze wsi, lat 44, krawcowa, zapozna spokojnego, uczciwego, rzemieślnika wzgl. robotnika do lat 50. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3, dla 27270g.

3 inżynierów w wieku 28—40 lat zapozna panią-lekarką względnie lek-stomatol. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3, dla 27272g.

Wdowa samotna, solidna, pozna pana z wyższym wykształceniem w starszym wieku. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 27297g.

W październiku
ukaze się pierwszy numer
NOWEGO CZASOPISMA

Orzecznictwo Sądów Polskich

i Komisji Arbitrażowych

Miesięcznik
organ Instytutu Nauk Prawnych
Polskiej Akademii Nauk
publikować będzie orzeczenia

- SĄDU NAJWYŻSZEGO (Izby Cywilnej i Karnej)
- NAJWYŻSZEGO SĄDU WOJSKOWEGO
- SĄDÓW WOJEWÓDZKICH
- TRYBUNAŁU UBEZPIECZEN SPOŁECZNYCH
- KOMISJI ARBITRAŻOWYCH

wraz z głosami i notami bibliograficznymi
Objętość 64 str., format A4

Wpłaty za prenumeratę na IV kwartał (36 zł) przyjmują do dnia 1 października 1957 r.:

Państwowe Wydawnictwo Naukowe
Warszawa, Miodowa 10
konto PKO nr 1-6-100.214
oraz

Centrala Kolportażu „Ruch”
Warszawa, Srebrna 12
konto PKO nr 1-6-100.020 K5697

Przetarg

na wykonanie
530.000 sztuk czopów do łyżew
z powierzzonego materiału.

Termin wykonania — sukcesywnie od października 1957 do marca 1958 r.
Dokumentację do wglądu w budynku Administracji pokój 125.

Oferty na wykonanie składać mogą przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze oraz prywatne. Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w dn. 24 września 1957 r. o godz. 10 w budynku Administracji pokój 110.

Zastrzegamy sobie prawo wyboru wykonawcy.

ZAKŁADY PRZEMYSŁU METALOWEGO
H. CEGIELSKI
Poznań, ul. Dzierżyńskiego 223/229 K5678

POZNAŃSKIE ZAKŁADY DRZEWNE
PRZEMYSŁU TERENOWEGO W POZNANIU
ul. Gasiorowskich 3, telefon 646-48

OGŁASZAJĄ PRZETARG

na wykonanie robót budowlanych w szopie przy ul. Artyleryjskiej 2.

Zestaw robót:

murarskie, ciesielskie, stolarskie, malarskie.

Bliższych informacji udziela starszy mechanik przedsiębiorstwa.

Termin składania ofert do dnia 25. IX. 1957 r.

W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne.

Zastrzega się prawo wyboru wykonawcy. K5727

Dla syna inteligentnego, przystojnego, dobrze sytuowanego, lat 27, posiadającego 3-pokojowe mieszkanie w Poznaniu, bez nałogów, poszukuję odpowiedniej kandydatki na żonę o podobnych walorach. Fotografie i pośrednictwo rodziny mile widziane. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 27391g.

Panna przystojna, lat 33, ze średnim wykształceniem, posiadająca mieszkanie, pozna odpowiedniego pana. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 27358g.

Wdowa po trzydziestce, posiadająca nieruchomość, zapozna odpowiedniego pana najchętniej rzemieślnika. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 27357g.

Kawaler lat 36, wykształcony, na stanowisku, posiadający mieszkanie, zapozna pannę 24—30 lat, inteligentną, domatorkę, we sołęgo usposobioną, co najmniej średnio wykształconą, w celu matrymonialnym. Fotografie do wglądu konieczne, zwrot natychmiastowy gwarantuję. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 — dla 27374g.

Głos WIELKOPOLSKI

Redakcja: Poznań, ul. Grunwaldzka 19. Telefon: centrala 611-21 (łączy wszystkie działy); działy informacyjne: 659-39; informacje dla czytelników 657-18; działy łączności 657-18; sekretarz redakcji: 648-85; redaktor naczelny: 657-76; drukarnia (nocny) — 629-52.

Biuro Ogłoszeń: Poznań, ul. Świerczewskiego nr 3, tel. 624-59. Za działy ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Wielkopolskie Wydawnictwo Prasowe — RSW „Prasa”, Poznań, ul. Grunwaldzka 19

Zamówienia i przedpłaty na prenumeratę przyjmują wszystkie urzędy pocztowe i listonosze do dnia 15 każdego miesiąca, poprzedzającego okres, na który dokonywana jest przedpłata.

Druk: Zakłady Graficzne „m. M. Kasprzaka w Poznaniu. K-16

Nauczycielskie jubileusze

W najbliższych dniach nauczyciel Liceum Pedagogicznego w Rogoźnie — Franciszek Osmański obchodzi 50-lecie pracy zawodowej i 35-lecie nauczania w tym samym liceum. Ale to nie tylko jubileusz jego pracy zawodowej. Franciszek Osmański w ważnych momentach dla kraju stawał zawsze tam, gdzie wymagał tego interesu państwa. W r. 1919 brał czynny udział w powstaniu wielkopolskim w 1939 r. — jako ochotnik bronił Stolicy. Wychował setki młodych nauczycieli, szczególnie dla wsi.

Niedawno też minął jubileusz 35-lecia pracy nauczycielskiej Pelagii Grzesieckiej w Sądzie pow. Leszno. „Sumienna i ofiarna w pracy — pisze do nas czytelnik z tej miejscowości — zaskarbiła sobie wdzięczność dwóch pokoleń“.

Do wielu życzeń składanych Jubilatowi dołączamy także nasze. Wiele lat zdrowia, jak najwięcej radości i zadowolenia! Tym serdeczniejsze — praca bowiem nauczycielska nie jest łatwa, potrzebna jej jest nie tylko wiedza i umiejętność, ale serce i pełne oddanie sprawie wychowania młodego pokolenia.

Zimowe kursy rolnicze

Powiatowy Związek Kółek i Organizacji Rolniczych w Jarocinie przystąpił do opracowania wykładów rolniczych. Szkolenie będzie przeprowadzone w 75 kółkach rolniczych i obejmie po 27 wykładów.

Innowacją jest to, że tematyka zajęć nie będzie narzucona odgórnie, lecz koła same będą ustalały tematykę i przedkładały ją już teraz w Zarządzie Powiatowym. Wykłady poparte będą filmami rolniczymi oraz wycieczkami.

Powstały 2 młodzieżowe zespoły przysposobienia rolniczego: w Woli Książęcej — 12-osobowy, a w Stegoszy — 10-osobowy zespół. Dalsze ugrupowanie zespoły mają powstać w Chromcu, Rusku, Gołinie, Mieszkowie, Bieżdziejowie, Dobieszczyźnie, Komorzu, Ludwinowie, Noskowie, Zalesiu i Cielczy. Zespoły hodowlane przewidziane są we wsiach Prusy, Łowęcice i Goła. Program zajęć obejmuje 3 lata.

Wrzesień Imieniny
20
piątek
Eustachego, Filipiny

Teatry

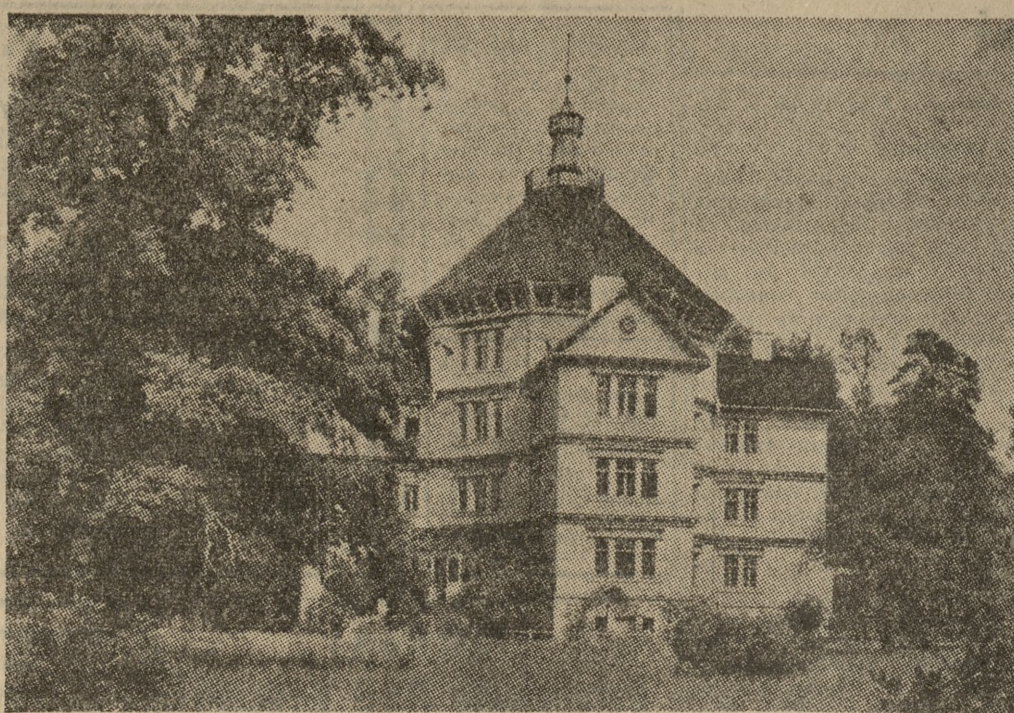
KALISZ — „Szkłanka wody“, BLASZKI — „Ruzary“, GNIEZNO — (nieczynny); BORZEK — „Przygoda podczas deszczu“.

Kina

KALISZ — Wolność: „Bohaterowie są zmęczeni“, Stylowe: „Damski krawiec“, OSTROW — Przewodnik: „Gorli ryba“, Słońce: „Milion na wyspie“, GNIEZNO — Polonia: „Eskapada“, Lech: „Lunatyk“, LESZNO — Sportowiec: „Pięciocieczka“.

Radio

PROGRAM I
Fala 1322 m
15.06 — korespondencja z krajów dem. lud., 15.16 — informacje, 15.20 — z melodii i piosenka przez świat, 16 — z życia Zw. Radzieckiego, 16.30 — utwory na klarnet, 16.45 — melodie taneczne, 17.15 — nasi laureaci konk. piosenk., 17.40 — temat z wariacjami A-dur na organy, 18 — „Pustelnia parmeńska“, odc. 26, 18.20 — Ewa widzi w ciemności — pog., 18.30 gra zespół W. Kazaneckiego, 19.05 — radiostacja młodzież, 19.30 — odtworzenie koncertu kantatowo-operowego, 21.40 — melodie rozrywk., 21.50 — zwierecia przyjaźni, 22.05 — ze świata jazzu, 22.35 — muzyka taneczna.
Wiadomości: 5, 6, 7, 8, 12.04, 15, 19, 21.10, 23.

Bardzo przyjemną „Wieczornicę Chopinowską“ w ramach II raidu po ziemi ostrzeszowskiej zorganizował oostrowski Oddział PTT-K. Wieczornica odbyła się w uroczym położonym zameczku w Antoninie.

Przy blasku świec i ognia rozpalonego w starym kominku sali myśliwskiej słuchacze, w większości turyści, w skupieniu słuchali opowiadania literata Gustawa Bojanowskiego o pobycie Chopina w gościnie u księcia Antoniego Radziwiłła w latach 1827 i 1829. Gustaw Bojanowski odczytał również kilka fragmentów z mającej się ukazać w najbliższym czasie swojej powieści o pobycie Chopina pt. „Tydzień w Antoninie“.

Całość uświetniona została występami śpiewaczki p. Nogalowej oraz pianistki p. Robińskiej, które wykonały kilka utworów Fr. Chopina. (ml)

Na zdjęciu: zameczek myśliwski (budowany 1822 r.) w Antoninie, który gościł w swych murach Fryderyka Chopina.

Foto: „Głos“.

Za kradzieże

Cyganin Antoni Wołowiec i Józef Czubrewicz przejechali pewnego dnia do Koźmina, skąd pieszo udali się do Szymanowa, skradli tam 2 konie wartości 20.000 złotych rolnicze Katarzynie Partycie i zaprzęgnawszy je do wozu, udali się w kierunku Kalisza do swego obozu. W lesie gołuchowskim zostali przytrzymani przez MO.

Sąd Powiatowy wymierzył im po 1 roku i 6 miesięcy więzienia. (fk)

Sąd Powiatowy w Krotoszynie skazał ostatnio Leona Krysię — byrgadzistę Krotoszyńskich Zakładów Przemysłu Odzieżowego za kradzież nici i innych materiałów krawieckich wartości 4.800 zł na szkole Krotoszyńskich Zakładów Odzieżowych na 8 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 2 lata.

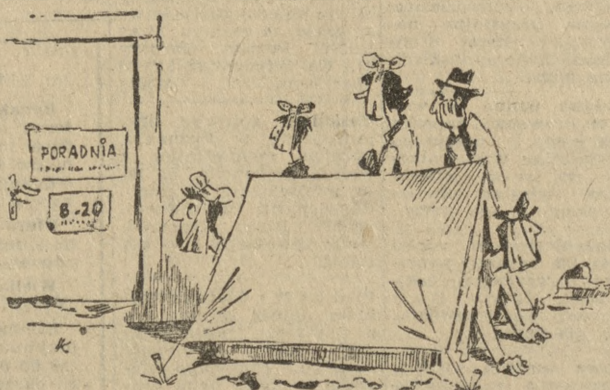
Józef Skrzypczak z Krotoszyna za przywłaszczenie zegarka i oszustwa otrzymał 6 miesięcy więzienia. (fk)

Za niedobór w magazynie na 24 tysiące złotych odpowiadał przed Sądem Powiatowym w Lesznie w dniu 11 bm. kierownictwo PGR Brylewo (pow. Leszno).

Magazynier — St. Bożewiak został skazany na jeden rok więzienia, kierownik — Fl. Rozynek na 10 miesięcy, zootechnik — M. Wojtkowiak na 8 miesięcy, a Radomski Pile na 6 miesięcy, przy czym tym dwóm ostatnim za wieszono karę na dwa lata. (nel)

Na marginesie

pracy Poradni Dentystycznej w Jarocinie, gdzie na leczenie czeka się 20 dni.

— Zima się zbliża, trzeba będzie pomyśleć o porządnym śpiworze!

Więcej uznania dla wikliny

Najważniejszym producentem wikliny w kraju jest okręg nowotomyski. Jeszcze przed wojną wiklinę z Nowego Tomysła eksportowano do Niemiec, Francji i Anglii. Odbywały się tu nawet targi wikliniarskie. Powstał tu nawet Ośrodek Doświadczalny Wikliny, którego zadaniem jest — oprócz udzielania pomocy fachowej — dostarczanie sadzonek okolicznym plantatorom. W Starym Tomysku istnieje także Technikum Rolniczo-Wikliniarskie, z którego corocznie wychodzą nowi fachowcy.

Plantacje wikliny rozwijają się tu pomyślnie. Jednakże są poważne trudności z przerobem surowca. Wikliniarnia w Nowym Tomysku z braku pomieszczeń nie potrafi wykorzystać mocy produkcyjnej Nowotomyskich Zakładów Przemysłu Terenowego, którym ona podlega, nie przejawiają wystarczającej troski o produkcję artykułów wikliniarskich.

Wyjście z tej sytuacji mogłoby być proste. A gdyby tak wykorzystać pomieszczenia po GOM w Glińskich Górach? Jest tam hala po tartaku i rozległy teren, nadający się na składnice wikliny. Można w ten sposób rozszerzyć produkcję, w takim zakładzie wytwarzać wszystko, począwszy od mebli, a skończywszy na galanterii wikliniarskiej.

W czasie trwania Międzynarodowych Targów Poznańskich wielu kupców zagranicznych przyjeżdżało właśnie do Nowego Tomysła pytać się o możliwości eksportu wikliny i jej wyrobów. Ma ona na rynku zagranicznym bardzo dobrą markę. Za artykuły wikliniarskie zagranica dobrze płaci, np. za tonę okorowanej wikliny można dostać 400 dolarów. Ze względu na jakość Państwowa Centrala Handlowa powinna zaliczać wiklinę nowotomyską do I gatunku.

W tych warunkach oplaca się nawet budowa nowego zakładu. Przez zwiększenie produkcji krajowej, a przede

W Obornikach i Śremie

Świetną komedię Romana Niewiarowicza „Ich dwóch“ ujrzał mieszkający Obornik i Śremu w wykonaniu artystów Państwowego Przedsiębiorstwa Imprez Estradowych. Teatr gości w Obornikach 21, a w Śremie 22 września 1957 r.

Komedia znana jest części naszym czytelnikom z adaptacji radiowej. Warto więc ją obecnie zobaczyć i na scenie.

wszystkim eksportowej, można najłatwiej rozwiązać nasze trudności gospodarcze. Budowa wikliniarni zamortyzuje się po 2 latach.

Dotąd nad tą sprawą nie zastanawiało się Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Nowym Tomysku, chociaż odpady wikliny leżą naprzeciwko gmachu.

W. WASZCZUK

Sukces

W Ignacowie (powiat Wągrowiec) jest studnia. A w tej studni: kawałki drewna, przedmioty różne, robotwo wszelkiego gatunku, wieku i rodzaju, jest i woda w kolorze ciemnozielonym.

I co najciekawsze... taką wodę piją w roku 1957 mieszkańcy tamtejszego PGR. Pogratulować kierownictwu!

(kdw)

Pfe-tor!

Krotoszyński grozi zagładą. Nie tylko miastu, ale całej okolicy. Tak zawzięta jest na tamtejszych mieszkańcach Przetwórcza Krew Zwierzęcej, która postanowiła ich wytręcić z ziemi.

Inaczej mówiąc — w Krotoszynie dzięki tej wytwórni śmierdzi. I to jak! (fk)

SPORT

Krótko

DO STOLICY BUŁGARII przybywają już pierwsi uczestnicy 53 sesji Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, której otwarcie nastąpi 22 bm. Przewodniczącą MKOI obchodzić będzie w Sofii 70 rocznicę swych urodzin.

DO TRZECIEGO ETAPU międzynarodowej sześciodniówki motocyklowej w Pradze wystartowało 153 zawodników. W konkurencji o „Srebrną Wazę“ Polacy zajmują siódme miejsce z 316 punktami kar nymi. Polska B uplasowała się na 14 pozycji. W konkurencji prowadzi CSR.

WYNIKI ROZEGRANYCH ROZGRYWEK o mistrzostwo II ligi są następujące: Stal Mielec — Wawel Kraków 1:1, Polonia Bydgoszcz — Zawisza Bydgoszcz 4:2, Polonia umocniła swoją pozycję przodownika, Śląsk pokonał Chrobrego 2:0 i wysunął się na drugie miejsce w tabeli. W meczu o mistrzostwo I ligi stołeczna Legia rozgromiła Lechię 8:1.

Cieżarowcy Europy rozpoczęli mistrzowskie boje

W Katowicach rozpoczęły się mistrzostwa Europy w podnoszeniu ciężarów, do których stanęli reprezentanci 10 państw. W turnieju brak zawodników Bułgarii i Włoch.

Drużyna ZSRR uchodzi za faworyta do pierwszego miejsca w klasyfikacji ogólnej, a Polacy mają szanse ponownie zdobyć drugie miejsce. W zespole polskim załóżnikiem naszego rekordzisty Becka, 22 bm., przybył prezes Międzynarodowej Federacji Podnoszenia Ciężarów Nyberg z Finlandii. (x)

90 lat walki z ogniem

Ochotnicza Straż Pożarna w Ostrowie obchodziła ostatnio jubileusz 90-lecia swego istnienia. Z tej okazji warto po krótko zapoznać się z jej ciekawą historią.

W XIX wieku miasto Ostrowo dość szybko się rozrastało. Coraz bardziej wyłaniała się potrzeba utworzenia stałego zespołu obrony przeciwpożarowej. W roku 1867 doszło wreszcie do pierwszego zebrania organizacyjnego Straży. Wśród członków ówczesnego OSP znalazło się w roku 1869 pierwszych 6 Polaków; Niemcy bowiem nie chcieli widzieć Polaków w tej organizacji.

Na przykład Michał Szwarz kilkakrotnie składał wnioski o przyjęcie do Straży. Uparty kandydat nie ustępował tak długo, aż nie został zapisany na listę członków ale jako Michał Schwartz.

Wyjaśnić tu trzeba, że Fundusz ówczesnej Ochotniczej Straży Pożarnej opierał się na opłatach za udział w akcji ratowniczej (dwa srebrne grosze dla członka za godzinę), na składkach członkowskich w wysokości 1 gr srebrnego miesięcznie i dobrowolnych ofiarach społeczeństwa.

W roku 1892 podczas uroczystości jubileuszowych urządzonych w związku z 25-leciem straży, trzech Polaków — Antoni Dymalski, Paweł i Sylwester Kajzer nagrodzonych zostało za dobrą pracę specjalnymi odznaczeniami.

Bardzo pracowicie były lata 1911 i 1912. W mieście wybuchło w tym czasie 27 pożarów. We wszystkich interweniowała Straż. Później przysłała I wojna światowa. Na zebraniu w roku 1920 powołano zarząd złożony z Polaków. Naczelny ogniomistrzem został Józef Chojnacki. W roku 1938 powstał przy OSP oddział żeński, którego komendantką była Zofia Dymalska. W II wojnie światowej Niemcy znów utworzyli własną straż pożarną. Wielu naszych strażników pracowało wtenczas w tajnych organizacjach.

Zaraz po wyzwoleniu OSP przystąpił do pracy. Utworzył się nowy zarząd. Naczelnikiem został Piotr Dymalski. W latach powojennych władze OSP zmieniały się bardzo często. Obecnie komendantem jest Stefan Guliński. Trzeba jeszcze wspomnieć, że ostrowscy strażacy uzyskali III miejsce na zawodach we Wrześni i Turku. (M. I.)

Z listów do redakcji Jak ratować zabytki?

Powiat pleszewski posiada zarejestrowanych 45 zabytków. Ponoć jest ich o wiele więcej. Jakże to są zabytki? 9 kościołów, 11 pałaców, 4 zabytkowe ogrody, 21 wiatraków. Stan ich przeważnie opłakany.

Prezydium Powiatowej Rady Narodowej chciało na jednym ze swych posiedzeń zainteresować się stanem zabytków na terenie powiatu. Ze złożonego przez Oddział Kultury sprawozdania dowiedzieli się, że zabytków jest tyle i tyle, tam i tam, że stan ich jest opłakany i że Oddział Kultury nie posiada żadnych funduszy na ten cel. To wszystko.

Chciałbym w tej sprawie przedłożyć kilka wniosków, które — być może — okażą się praktyczne i znajdą poparcie u tak zwanych czynników.

Przed wszystkim należałoby przeprowadzić gruntowną selekcję wszystkich obiektów uznanych dotychczas za zabytki. Nie nadające się do dalszego użytku lub remontu, a przedstawiające mniejszą wartość historyczną oddajmy chętnym do rozbiórki (oczywiście za opłatą). Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, jako gospodarz powiatu widzi walące się obiekty, nie może jednak nie zrobić. Czy nie trzeba by też usuwać z zabytkowych domów takich lokatorów, którzy je niszczą?

Jeżeli nie posiadamy dostatecznych funduszy na konserwację i utrzymanie wszystkich zabytków, warto pewnie obiekty powierzyć w użytkowanie instytucjom, zobowiązując je do konserwacji.

Henryk SMOLINSKI

Od wsi do wsi z „setką“

Cygańska para — 29-letni Michał Tomaszewicz i 34-letnia Aleksandra Gibus — wędrowała od wsi do wsi, podając się za obywateli rumuńskich, którym popsuło się auto. „Rumuni“ proponowali jednocześnie sprzedaż zegarków, zagranicznych materiałów ubraniowych — „setki“ i innych artykułów. Interes szedł nieźle. W miejscowości Kiełczew — Smużny (pow. Koło) milicja zakwestionowała 5 posiadanych przez nich kuponów materiału. „Setki“ okazały się... „trzydziestką“. Prokurator powiatowy w Kole zastosował wobec kombinatorów areszt. (l)

Ruszają do boju bokserzy A-klasy

W nadchodzącą niedzielę rozpoczyna się walki bokserkiej A-klasy naszego województwa. Ostatnio w siedzibie POZB odbyło się losowanie rozgrywek. Do A-klasy zaliczono poza byłymi drużynami rozwiązanej III ligi: Polonię Leszno i Ostrowit, Stelę i Włókno Gniezno, Zjednoczonych Września i Posenian.

Na inaugurację A-klasowych rozgrywek goście do spotkań w Lesznie miejscowa Polonia zmierzy

się ze Stelą Gniezno, Ostrowia u siebie gościć będzie Włókno Gniezno, a Posenania Zjednoczonych Września.

Pięściarze leszczyńskiej Polonii w lipcu rozpoczęli treningi pod okiem trenera Janusza Pawlaka, który przygotowywał rezerwową drużynę do meczu jubileuszowego z Polonią Poznań. Ze nie zmarowało okresu letniego, świadczy choćby fakt należytego przygotowania juniorów Polonii do walk eliminacyjnych, jakie stoczono w Poznaniu o prawo reprezentowania stoicy Wielkopolski na meczu z Berlinem. Z 10 młodych pięściarzy leszczyńskich przewidziano do reprezentacji są: Rożek, Jerzy Szymankiewicz i Kazimierz Grochowiak.

Jak wynika z wypowiedzi trenera Janusza Pawlaka — do I drużyny (zgłoszono również zespół do B-klasy) przewidziano takich zawodników, jak: Matuszewski, Rosik, Kamiński, Urbanik, Golik I i II, Jerzy Szymankiewicz, Dudzik, Grochowiak, Kazimierz i Stanisław, Donichowski, Racino, Kostrzewa, Piosłk, Kaczmarek, Grześkowiak i Markowski.

Spotkanie ze Stelą Gniezno odbędzie się w sali Polonii przy ul. Waryńskiego o godzinie 18.30. (R)

Poza rozgrywkami bokserkimi poszczególnych klas ciekawie zapowiadają się tegoroczne finały Pucharu Juniorów PZB, do których zakwalifikowały się reprezentacje okręgów: warszawskiego, rzeszowskiego, poznańskiego i bydgoskiego. Finały zostaną rozegrane systemem „każdy z każdym“ w czasie od 6 października do 15 grudnia br. W pierwszym terminie rozegrane zostaną następujące pojedynki: Poznań — Bydgoszcz, i Rzeszów — Warszawa.

PZB zakontraktował spotkanie juniorów Polska — Włochy, Miecsem meczu 27 kwietnia 1958 roku będzie Warszawa. Również w pierwszym kwartale przyszłego roku odbędzie się mecz juniorów Polska — NRF. Międzypaństwowy mecz seniorów NRF — Polska rozegrany zostanie 9 marca 1958 r. (x)